

Referanser:

Arkivsak: 24/01177-7

Klimaoppfølging og "Dråper av håp"

Sammendrag

Oppfølging av klima-miljøfeltet skjer på ulike måter. På dette møtet vil temaet berøres gjennom:

- En kort orientering om Kirkens Nødhjelps arbeid i Pakistan i forbindelse med flomkrise
- En kort orientering fra deltakelse på FNs klimatoppmøte COP 30
- Mulighet til å gi synspunkter på oppfølging av Ungdommens kirkemøtes sak «Unge i kirken for bærekraft»
- Å gi innspill til Bispemøtets sak om klima og miljø i februar
- Fotoutstillingen «Dråper av håp»

Forslag til vedtak

- 1) Mellomkirkelig råd takker for orienteringene fra Kirkens nødhjelps arbeid i Pakistan, fra COP30 og for muligheten til å se utstillingen «Dråper av vann»
- 2) Mellomkirkelig råd ga innspill til Bispemøtets sak om klima og bærekraft, og sekretariatet tar med seg innspillene fra samtalen i arbeidet med denne saken

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkens Nødhjelp i Pakistan i forbindelse med flomkatastrofe

Pakistan opplevde en katastrofal flom i 2022 som rammet 33 millioner mennesker og drepte nesten 2 000. Mange lokalsamfunn sliter fortsatt med gjenoppbygging. I 2025 har landet på ny blitt rammet av styrtregn og flom. Kirkens Nødhjelp er sammen med lokale partnere involvert i arbeidet med rent vann og hygiene, rask respons og arbeid med langsiktige klimabetandidige løsninger.

Generalsekretær Anne Cecilie Kaltenborn vil holde en kort innledning om Kirkens nødhjelps arbeid i Pakistan.

FNs klimatoppmøte, COP 30

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke har de siste årene arbeidet nært med Regnskogsfondet, FN-miljø, Kirkenes verdensråd og flere om et interreligiøst regnskogsinitiativ www.interfaithrainforest.org. Urfolk i verdens store regnskoger og religiøse ledere i disse landene samarbeider i økende grad om å bevare regnskogen. Deres kunnskap og tilstedeværelse er en nøkkel for å bevare den tropiske skogen. Klima- og miljødepartementet har støttet dette initiativet siden starten i 2017.

Mellomkirkelig råds generalsekretær deltok på den siste uka av FNs klimatoppmøte, COP30, i en interreligiøs delegasjon gjennom STL og sammen med representanter for andre trossamfunn - og sammen med representanter fra det norske sivilsamfunn. Mellomkirkelig råd er medlem av Forum for utvikling og miljø og er med på et felles posisjonsnotat som kan leses her: [ForUMs politiske posisjonsnotat for COP30](#).

Generalsekretær orienterer muntlig fra COP30 i Mellomkirkelig råds møte.

Ungdommens kirkemøte – «Unge i kirken for bærekraft»

I oktober hadde Ungdommens kirkemøte (UKM) «Unge i kirken for bærekraft» som sak. Saken tar særlig for seg bærekraftsmål 13 (stoppe klimaendringene), 14 (livet i havet) og 15 (livet på land), og forankres teologisk i skapelsen, forvalteransvaret og det kristne kallet. Saken viser til Klimabarometeret 2024 som dokumenterer en bekymringsfull nedgang i unges klimaengasjement. Unge klimaengasjerte opplever at de blir avfeid i møte med politikere. UKM ønsker å etablere strukturer som støtter unges handlingsrom og engasjement og etterlyser konkret handling for å hindre apati.

Mer spesifikt inneholder saken 15 vedtakspunkt. (Disse kan leses i sin helhet i protokollen som ligger som orienteringssak fra UKM). Tematiske oppfølgingspunkter for Den norske kirke:

- **Styrket samarbeid:** Fortsette og utvide samarbeid med relevante organisasjoner, særlig barne- og ungdomsorganisasjoner.
- **Oppfølging av tidligere vedtak:** Minne om og følge opp mål om *klimanøytralitet* innen 2030 og *etiske retningslinjer* for investeringer.
- **Inkludering av urfolk:** Sikre at urfolk aktivt inkluderes i alle beslutningsprosesser om bærekraft.
- **Grønne og etiske anskaffelser:** Følge opp og systematisere arbeidet med grønne anskaffelser og etisk digitalisering.
- **Synliggjøring:** Øke synligheten av kirkens klima- og miljøarbeid gjennom rapportering og kommunikasjon, og tydeliggjøre sammenhengen mellom kristne verdier og bærekraftsmål.
- **Barn og unge:** Mer fokus på vern om skaperverket i arbeidet med denne gruppa.
- **Solidaritet og motstemme:** Være en tydelig stemme mot klimafornektelse og støtte de som rammes av klimakrisen, inkludert klimaflyktninger.
- **Grønn kirke:** Oppfordre menigheter til å bli aktive som grønn kirke

Hvordan kan Den norske kirke og Mellomkirkelig råd bidra til å følge opp oppfordringene fra Ungdommens kirkemøte?

Bispemøtesak om klima og bærekraft

Bispemøtet har signalisert at det ønsker klima og bærekraft som en sak på sitt møte i februar, som et ledd i å løfte klima- og miljøsakene høyere på agendaen.

KISP samtalte om dette temaet på sitt møte, og hadde følgende innspill:

- Klimafinansieringsmålet til Norge, er ikke tilstrekkelig og må ikke gå på bekostning av bistandsmidler (jfr KNs linje her)
- Utslipp kan med fordel sees gjennom «Forbukslinsa» (fair consumption space),
- Mye må til for å få til livsstilsendringer i tråd med 1,5 graders målet og at alle lever i «fair consumption space», se <https://hotorcool.org/publications/a-climate-for-sufficiency-1-5-degree-lifestyles-report/>
- Klimadommen og «juridiske verktøy» kan også linkes til
- Biskopene kan både utfordre mer i det offentlige og lokalt til menigheter gjennom f.eks visitas
- Biskopene må tørre å snakke om fossil energi
<https://media.wwf.no/assets/attachments/21-myter-om-olje-og-gass.pdf>
- Engasjement til Den norske kirke og biskopene må se engasjementet også i en økumenisk og internasjonal kontekst med *KVs ti-år for klimahandling* som ramme og mulighet.
- En viktig sammenheng i dag er at konsekvenser av klimaendringer fører til krig og konflikt
- Symbolhandlinger bør vurderes.

Har Mellomkirkelig Råd innspill til hva det er viktig å ha med i en slik sak og i biskopenes videre arbeid med klima og bærekraft?

«Dråper av håp» - fotoutstilling på Kirkens Hus

Kirkens Nødhjelp er til stede i mange av landene der klimaendringene rammer hardest. Fotograf Håvard Bjelland har dokumentert livet til mennesker som lever med konsekvensene av klimaendringer i noen av verdens mest utsatte områder. Poet, prest og natur- og klimaforkjemper Sindre Skeie har skrevet dikt til hvert av de 22 bildene i utstillingen. Dette er en utstilling som kan lånes og settes opp andre steder etter avtale med Kirkens Nødhjelp.

I forbindelse med Mellomkirkelig råds møte vil utstillingen bli åpnet på Kirkens hus. Her vil den stå to uker og vil være synlig i forbindelse med Kirkerådsmøtet, møter i KA, Norges Kristne Råd, STL og Søndagsskolen.